

UCHWAŁA Nr XLIV/332/23
Rady Gminy Szelków
z dnia 30 października 2023 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków na lata 2023-2028”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków na lata 2023-2028”, zwany dalej „Programem”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szelków.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
B&D
Dariusz Bartosiewicz

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XLIV/332/23 Rady Gminy w Szelkowie z dnia 30 października 2023 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków na lata 2023-2028”

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) nałożony został na gminy, jako zadanie własne obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez:

- 1/ opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej;
- 2/ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 3/ zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4/ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program określa kierunki działań, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których przemoc występuje oraz proponuje działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób udzielających pomocy.

Program uwzględnia problemy różnych grup społecznych doznających przemocy domowej oraz odpowiada na istniejące potrzeby wskazywane przez społeczność lokalną, a także wyznacza zadania, które należy bezwzględnie podjąć, dotyczące ochrony praw osób najsłabszych, szczególnie dzieci.

Realizacja zadań zawartych w Programie pozwoli na systemowe podejście do problemu przemocy domowej oraz skuteczne podejmowanie działań kierowanych do rodzin, w których ten problem występuje.

Z uwagi na fakt, że dobiegła końca realizacja Programu na lata 2017-2022 oraz zmiany w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Zespół Interdyscyplinarny opracował projekt uchwały w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków na lata 2023-2028”.

Mając powyższe na uwadze zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

SEKRETARZ GMINY

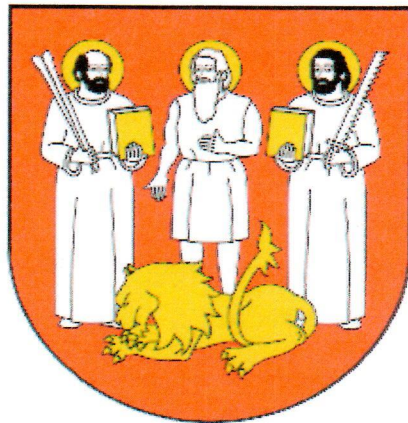
mgr Barbara Skarżyńska

Załącznik

do Uchwały Nr XLIV/332/23

Rady Gminy Szelków

z dnia 30 października 2023 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
dla Gminy Szelków na lata 2023-2028**

Spis treści

ROZDZIAŁ I Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu	3
ROZDZIAŁ II Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	5
2.1. Definicja przemocy domowej.....	5
2.2. Cykle przemocy	6
2.3. Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy domowej	7
2.4. Skutki przemocy domowej	7
ROZDZIAŁ III Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Szelków	9
3.1. Przemoc wśród dorosłych	9
3.2. Przemoc wśród uczniów	10
3.3. Przestępczość w obszarze przemocy w Gminie Szelków	12
3.4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	12
3.5. Niebieskie Karty	13
3.6. Analiza SWOT	14
3.7. Oddziaływania profilaktyczno- edukacyjne	15
ROZDZIAŁ IV Adresaci Programu	16
ROZDZIAŁ V Realizatorzy Programu	17
ROZDZIAŁ VI Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków	18
ROZDZIAŁ VII Finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Szelków	24
ROZDZIAŁ VIII Monitoring i sprawozdawczość Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków	25

ROZDZIAŁ I

Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.);

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021, poz. 1249, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

ROZDZIAŁ II

Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

2.1. Definicja przemocy domowej

Przemoc domowa jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) definiuje przemoc domową jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”. Często przemocą domową określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. **Jest intencjonalna** – działania osoby stosującej przemoc domową są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
2. **Występuje dysproporcja sił** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
3. **Narusza prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę, narusza prawa i godność człowieka (członka rodziny);
4. **Powoduje cierpienia i szkody** – osoby dotknięte przemocą domową doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji domowej, ale bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Jak wynika już z samych definicji, przemoc domowa przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

2.2. Cykle przemocy

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę tego problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. **Faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
2. **Faza ostrej przemocy** – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;
3. **Faza miodowego miesiąca** – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę, „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasynom często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12 lat.

2.3. Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy domowej

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniami charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy domowej, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- *usprawiedliwiający przemoc,*
- *przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje*

2.4. Skutki przemocy domowej

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka.

Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- *objawy fizyczne (m.in. obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),*
- *objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),*
- *objawy społeczne (m.in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),*
- *objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).*

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, to są najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanym z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w domu, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż

młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interdyscyplinarnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu.

W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi.

ROZDZIAŁ III

Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Szelków

3.1. Przemoc wśród dorosłych

W raporcie z badań wśród dorosłych mieszkańców Gminy Szelków oszacowana została skala występowania problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców. Respondenci zostali poproszeni o stwierdzenie, czy w swoim otoczeniu znają osoby, które doświadczają przemocy w swoim domu. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, znajomość takich osób potwierdził co piąty ankietowany, tj. 22%, spośród których 7% stwierdziło, iż zna jedną taką osobę, 14% badanych podało, że zna kilka osób dotkniętych przemocą domową (do 10 osób), z kolei 1% – wiele osób (więcej niż 10). Należy zauważyć, iż znaczny odsetek respondentów nie jest pewien, czy zna taką osobę (31%), a jednoznacznie zaprzeczyła temu niemal połowa badanych (47%).

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została oszacowana również dzięki deklaracjom respondentów w zakresie doświadczania przez nich samego tego problemu. Analiza uzyskanych odpowiedzi wskazuje, że w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie przemocy doznało 13% dorosłych mieszkańców, spośród których 8% doświadczyło jej 1 raz, 4% wskazań dotyczyło doznania tego problemu 2-5 razy, a 1% - więcej niż 10 razy.

Respondenci, którzy potwierdzili, iż doświadczają przemocy, zostali poproszeni o wskazanie jej rodzaju. Z ich deklaracji wynika, że najczęściej doznawaną formą przemocy w Gminie jest przemoc psychiczna, którą podało 9 osób (90%). Niemniej, wśród odpowiedzi po 2 osoby doświadczyły przemocy fizycznej oraz zaniedbania (po 20%), natomiast 1 badany wskazał przemoc ekonomiczną (10%).

W dalszej części respondentów poproszono o wskazanie osób, które stosowały wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego pozwala stwierdzić, że przemocy wobec nich najczęściej dopuszczali się ich mężowie/żony, na których wskazało 7 osób (70%), a 3 ankietowanych podało, że doświadczyli przemocy od innych członków rodziny (30%). 1 osoba wskazała na partnera/partnerkę (10%).

W ramach badania podjęto również próbę określenia skali oraz częstotliwości stosowania przemocy przez ankietowanych. Jak wynika z analizy materiału badawczego, do zastosowania zachowań przemocowych w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznał się odsetek

5% badanych. Po 1% ankietowanych dopuściło się jej 1 raz oraz więcej niż 10 razy, z kolei 3% osób wskazało na stosowanie przemocy 2-5 razy.

Mieszkańcy Gminy Szelków, którzy przyznali się do stosowania przemocy wobec innych osób zostali zapytani, w stosunku do kogo podjęli się takiego zachowania. Wszyscy ankietowani, którzy odpowiedzieli na to pytanie podali, że zastosowali przemoc wobec dziecka/dzieci (4 osoby, tj. 100%).

Ważnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w Gminie Szelków była również opinia mieszkańców Gminy na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci, jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż większość badanych nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej (68%), jednakże aż 32% mieszkańców stwierdziło, że trudno jest im określić swoje stanowisko w tej sprawie. Żaden respondent nie wskazał jednoznacznie, że popiera stosowanie kar fizycznych.

Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że 6% badanych doznało przemocy w Internecie, a kolejne 6% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Do stosowania cyberprzemocy przyznał się 1% ankietowanych, natomiast 3% osób w tym kontekście zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

3.2. Przemoc wśród uczniów

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących Gminę Szelków. Zbadaniu poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że co czwarty młody mieszkaniec Gminy doświadczył przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie (24%).

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony swoich kolegów/koleżanek (8 osób, tj. 42%) oraz uczniów ze swojej szkoły (6 osób, tj. 32%). Ankietowani przyznali również, że przemoc wobec nich stosowało rodzeństwo (5 osób, tj.

26%), znajomi spoza szkoły (4 osoby, tj. 21%) oraz rodzice (3 osoby, tj. 16%). 2 badanych wskazało na inne osoby, gdzie podano *nauczycieli* (11%).

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczyli. Najpowszechniejsza wśród uczniów w Gminie jest przemoc fizyczna (11 osób, tj. 61%) oraz psychiczna (9 osób, tj. 50%). Niemniej wśród innych form przemocy, jakich doświadczają badani znalazła się również przemoc seksualna, której doznało 4 respondentów (22%). Jak wynika z odpowiedzi uczniów, na terenie Gminy dochodzi do przejawów różnych zachowań przemocowych wśród dzieci i młodzieży.

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 7% uczniów, czyli znacznie mniejszy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy.

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali poproszeni o określenie rodzaju przemocy, jaką zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że przemoc psychiczną zastosowało 5 uczniów (83%), natomiast do stosowania przemocy fizycznej przyznał się 1 badany (17%).

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. 3 ankietowanych przyznało się do przemocy skierowanej wobec rodzeństwa (50%). Odpowiedzi po 2 respondentów padły na rodziców oraz rówieśników (po 33%).

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Znaczny odsetek respondentów nie potrafił jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii (36%), a zdaniem 15% osób takie zjawisko nie występuje w szkole, do której uczęszczają. Obecność przemocy w swojej szkole potwierdził natomiast odsetek 48% respondentów, w tym 21% spośród nich stwierdziło, że ma to miejsce kilka razy w tygodniu, w opinii 14% dzieje się to kilka razy w miesiącu, a zdaniem 13% ankietowanych do takich sytuacji dochodzi kilka razy w roku.

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy w Internecie dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu

doświadczyl odsetek 10% z nich, natomiast przemoc w Internecie zastosował 1% ankietowanych. Część respondentów miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek doznała styczności z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „*trudno powiedzieć*” padło 12% odpowiedzi w przypadku stosowania cyberprzemocy i 7% w zakresie doświadczenia jej.

3.3. Przestępczość w obszarze przemocy w Gminie Szelków

Przestępstwa na terenie Gminy Szelków			
	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba interwencji	436	398	413
Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową			
	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Dotyczące przemocy domowej	47	61	83
Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	5	0	2

3.4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego:

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku:
 - indywidualne porady, kierowanie do odpowiednik ośrodków i instytucji zajmujących się pomocą osobom doznającym przemocy,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową:
 - wizyty w środowisku, wywiady środowiskowe, współpraca z instytucjami,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, m.in:
 - rozpowszechnianie ulotek/plakatów,

- informowanie o instytucjach wspomagających osoby doznające przemocy czy też osoby stosujące przemoc,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową:
 - motywowanie do podjęcia terapii,
 - zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

3.5. Niebieskie Karty

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba założonych Niebieskich Kart

W związku z procedurą Niebieskiej Karty założono:			
	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Ogółem NK	6	3	6
Ośrodek Pomocy Społecznej	2	0	2
Placówki Służby Zdrowia	1	0	0
Policja	3	3	4

3.6. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, • funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, • działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • diagnozowanie środowiska lokalnego; • współpracowanie różnych podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, • wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, 	<ul style="list-style-type: none"> • przemoc jako zjawisko zakorzenione w środowisku społecznym • występująca przemoc psychiczna • pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Szelków wskazali, że odczuwają symptomy wypalenia zawodowego, • niektórzy uczniowie zadeklarowali, że są ofiarami przemocy fizycznej nawet codziennie
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zmiana postaw społecznych, • zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy domowej, • zwiększenie działań edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy domowej, • stale kształcąca się kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, • przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej, • niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, • mogące pojawić się uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej, • rezygnacja z pracy pracowników z Ośrodka Pomocy Społecznej ze względu na wypalenie zawodowe,

3.7. Oddziaływania profilaktyczno- edukacyjne

Gmina Szelków w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzi również działania o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, jak i skierowane do dorosłych mieszkańców. Osoby doświadczające przemocy domowej mogą korzystać z porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym umiejscowionym w Szkole Podstawowej w Szelkowie, które są świadczone w zakresie 4 godzin tygodniowo. W szkole zatrudniony jest pedagog szkolny w wymiarze 6 godzin tygodniowo oraz pedagog specjalny i psycholog w wymiarze 9 godzin tygodniowo. Osoby te udzielają porad i pomocy uczniom i ich rodzinom. Realizowano także akcje wśród dzieci i młodzieży mające za zadanie podnieść świadomość społeczną na temat przemocy domowej i zachowań agresywnych. W tym celu prowadzono gazetkę informacyjną z wykazem instytucji i numerów telefonów skierowaną bezpośrednio do dzieci i młodzieży zagrożonych przemocą, a także rozpowszechniano broszury, ulotki, plakaty, prowadzono pogadanki, rozmowy indywidualne, elementy wykładu – spotkania dla dzieci i rodziców. W ramach tych działań przeprowadzono również badania ankietowe sprawdzające wiedzę na temat przemocy i agresji oraz organizowano warsztaty, filmy i spektakle tematyczne.

ROZDZIAŁ IV

Adresaci Programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków została zaprojektowana na lata 2023-2028.

Odbiorcami niniejszego Programu są:

- osoby doświadczające przemocy domowej,
- osoby stosujące przemoc domową,
- mieszkańcy Gminy Szelków, w tym osoby zagrożone przemocą domową,
- świadkowie przemocy domowej,
- przedstawiciele służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

ROZDZIAŁ V

Realizatorzy Programu

Realizatorami niniejszego Programu są:

- instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy domowej oraz pełniące funkcję wspierającą, w tym:
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- placówki oświatowo – wychowawcze,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ VI

Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków

Głównym celem wyznaczonym w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków na lata 2023-2028 jest zwiększenie efektywnych działań na rzecz zminimalizowania skali zjawiska przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Szelków.
2. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową.
3. Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.
4. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej.
5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Realizacja celów:

Cel szczegółowy nr 1 - Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Szelków

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej.	- rejestrowanie przypadków przemocy domowej - sporządzanie raportów i statystyk na temat zarejestrowanych przypadków przemocy domowej	Wszyscy realizatorzy programu	2023 - 2028

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Dane uzyskane od realizatorów programu, pozwalające na oszacowanie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy
2. Liczba zarejestrowanych przypadków przemocy domowej w ciągu roku.

Cel szczegółowy nr 2 - Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową.

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej	- rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej - prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki	Placówki oświatowe, GOPS, Policja, GCKCiS, placówki służby zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny, kuratorzy sądowi	2023 - 2028

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba materiałów edukacyjnych rozpowszechnionych wśród mieszkańców gminy
2. Liczba przeprowadzonych godzin edukacyjnych w ramach programów profilaktycznych
3. Liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją i zajęciami profilaktycznymi.

Cel szczegółowy nr 3 - Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarne i zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową - rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, - monitorowanie sytuacji osób dotkniętych przemocą, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej 	GOPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarne, GKRPA	2023 – 2028

2.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej	- uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacja procedury NK	Wszyscy realizatorzy programu	2023-2028
----	--	--	-------------------------------	-----------

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba spraw rozpatrzonych przez Zespół Interdyscyplinarny
2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” i liczba rodzin objętych tą procedurą
3. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach

Cel szczegółowy nr 4 - Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej.

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom dotkniętym przemocą	- nawiązanie współpracy z instytucjami zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy, - udzielanie świadczeń pieniężnych	GOPS	2023 – 2028

2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy w miejscu zamieszkania	- prowadzenie pracy socjalnej, - współpraca z instytucjami prowadzącymi poradnictwo specjalistyczne i terapeutyczne, - edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw	Wszyscy realizatorzy programu	2023-2028
----	--	--	-------------------------------	-----------

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba ujawnionych przypadków przemocy w rodzinie oraz krzywdzenia dzieci
2. Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów /pomoc prawna, psychologiczna, socjalna/.

Cel szczegółowy nr 5 - Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Przerwanie stosowania przemocy przez sprawcę	- prowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc - udzielanie informacji i motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych - informowanie o konsekwencjach karnych	Policja, Zespół Interdyscyplinarny, sąd, prokuratura, GOPS	2023 – 2028

		- stosowanie istniejących rozwiązań prawnych, mających na celu odseparowanie sprawcy przemocy - stosowanie wobec sprawców przemocy procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego		
--	--	--	--	--

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba działań podjętych w stosunku do osób stosujących przemoc domową
2. Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów; liczba sprawców biorących udział w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.

Realizacja poszczególnych celów programu opiera się na zasadach: pierwszeństwa profilaktyki przed interwencją, autonomiczności podmiotów, ciągłości działań, współodpowiedzialności.

ROZDZIAŁ VII

Finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków na lata 2023 – 2028 są: środki budżetu gminy, dotacje oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

ROZDZIAŁ VIII

Monitoring i sprawozdawczość Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Szelków na lata 2023 – 2028 mają charakter ciągły.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Programie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie. Działania wyznaczone w niniejszym programie będą podejmowane przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację: Wójt Gminy Szelków, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświaty, służby zdrowia, policja.

Przewidywane efekty:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości działań adresowanych do osób stosujących przemoc domową,
- zminimalizowanie liczby przypadków przemocy domowej,
- zwiększenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat przemocy oraz jej przeciwdziałania,
- podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych oraz dotkniętych przemocą, a także osób ją stosujących.

Monitorowanie programu prowadzone będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie. Polegało będzie na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę i ocenę skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Ponadto, do dnia 31 marca każdego roku, Zespół Interdyscyplinarny w Szelkowie sporządzał będzie i przedkładał Wójtowi Gminy Szelków, roczne sprawozdanie ze swojej działalności.

PRZEWODNĄCY
RADA GMINY
Dariusz Bartoszewicz